

A TANÁCS (KKBP) 2016/2001 HATÁROZATA**(2016. november 15.)****a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni EU-stratégia keretében a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség (NAÜ) által ellenőrizendő, alacsony dúsítású uránt tartalmazó üzemanyagbank létrehozásához és annak biztonságos kezeléséhez nyújtandó uniós hozzájárulásról**

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre és különösen annak 28. cikkére,

tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének javaslatára,

mivel:

- (1) Az Európai Tanács 2003. december 12-én elfogadta a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni EU-stratégiát (a továbbiakban: a stratégia), amelynek III. fejezete tartalmazza az Unióban és harmadik országokban egyaránt meghozandó, az elterjedés elleni küzdelemre irányuló intézkedések listáját.
- (2) Az Unió aktívan dolgozik e stratégia végrehajtásán és érvényt szerez a III. fejezetében felsorolt intézkedéseknek, mégpedig elsősorban azért, hogy pénzügyi forrásokat szabadít fel a multilaterális intézmények – köztük a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség (NAÜ) – által irányított egyedi projektek támogatására.
- (3) A nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló szerződés (a továbbiakban: a Szerződés) 4. cikke előírja, hogy a Szerződés részeseinek elidegeníthetetlen joga van arra, hogy megkülönböztetés nélkül és a Szerződés 1–2. cikkével összhangban fejlesszék a nukleáris energia békés célú kutatását, termelését és felhasználását. Rendelkezik továbbá arról, hogy a Szerződés összes részese kötelezi magát arra, hogy egyenként vagy más államokkal vagy nemzetközi szervezetekkel közösen hozzájárul „a nukleáris energia békés célú felhasználásának továbbfejlesztéséhez, különösen a Szerződésben részes olyan államok területén, amelyek nem rendelkeznek nukleáris fegyverrel, kellő figyelemmel a világ fejlődő területeinek szükségleteire”.
- (4) A nukleáris üzemanyagciklus multilaterális megközelítései a nemzeti nukleáris üzemanyagciklusok létrehozásával szemben olyan alternatívát nyújtanak a nukleáris energia békés célú felhasználásához folyamodni szándékozó országok számára, amely révén elkerülhetők a proliferációs kockázatok.
- (5) A NAÜ alapokmányának III. cikke értelmében a NAÜ jogosult bármilyen műveletet végrehajtani – beleértve nukleáris üzemanyag, szolgáltatások és berendezések beszerzését, valamint saját létesítmények és erőművek létrehozását – annak érdekében, hogy elősegítse a nukleáris energia békés célú gyakorlati felhasználását.
- (6) A nukleáris fenyegetést megelőző kezdeményezés (Nuclear Threat Initiative, NTI) – egy független nem kormányzati szervezet, amelynek székhelye az Egyesült Államokban található – 50 000 000 USD összegű támogatást ajánlott fel a NAÜ részére, hogy az segítsen létrehozni egy, a NAÜ tulajdonában álló és általa kezelt készletet alacsony dúsítású uránból, azzal a feltétellel, hogy az Ügynökségnek – többek között a NAÜ más tagállamai és egyéb támogatók által nyújtott támogatások formájában – össze kell tudnia gyűjteni további 100 000 000 USD összegű támogatást, és létre kell hoznia egy nukleárisüzemanyag-tartalékot.
- (7) A Tanács 2008. december 8-án következtetéseket fogadott el, amelyekben támogatta a NAÜ ellenőrzése alatt működtetendő nukleárisüzemanyag-bank létrehozását és biztonságos kezelését. A következtetésekből az is szerepelt, hogy az Unió a tervek szerint 25 000 000 EUR-ig terjedő összeggel járul hozzá a projekthez, amint a bank működésének feltételeit és szabályait meghatározták, és a NAÜ Kormányzótanácsa jóváhagyta azokat. Az Európai Bizottság már rendelkezésre bocsátott 20 000 000 EUR-t alacsony dúsítású urán beszerzése céljából.
- (8) A NAÜ Kormányzótanácsa 2010. december 3-án elfogadta az alacsony dúsítású uránt tartalmazó NAÜ-üzemanyagbank létrehozását jóváhagyó GOV/2010/70 sz. határozatot, és kijelentette, hogy az alacsony dúsítású uránt tartalmazó NAÜ-üzemanyagbank működését kizárólag költségvetésen kívüli hozzájárulásokról fogják finanszírozni.
- (9) „Az ellátás biztosítása: Alacsony dúsítású uránt tartalmazó NAÜ-üzemanyagbank létrehozása a tagállamok alacsony dúsítású uránnal való ellátása céljából” című GOV/2010/67 sz. határozat 15. pontja előírja, hogy az Ügynökség a birtokosa az alacsony dúsítású uránt tartalmazó NAÜ-üzemanyagbankban lévő alacsony dúsítású uránnak, ez utóbbi annak ellenőrzése alatt áll és hivatalosan annak jogos tulajdonát képezi. Az Ügynökség felel a birtokában lévő anyagok tárolásáért és védelméért, és ennek érdekében minden befogadó megállapodásban

biztosítania kell az alacsony dúsítású urán védelmét a következőkkel szemben: természetes vagy más veszélyek, illetéktelen eltávolítás vagy eltérítés, károsodás vagy megsemmisülés – a szabotázst is beleértve –, valamint erőszakos eltulajdonítás. Az Ügynökségnek ezenkívül minden befogadói megállapodásban biztosítania kell a NAÜ biztosítékainak alkalmazását a az alacsony dúsítású uránt tartalmazó NAÜ-üzemanyagbankban lévő alacsony dúsítású urán tekintetében, valamint a biztonsági előírásoknak és intézkedéseknek, illetve a fizikai védelmi intézkedéseknek a fogadó állam vagy államok általi alkalmazását. A GOV/2010/67 sz. határozat 16. pontja előírja továbbá, hogy az Ügynökségnek – a Kormányzótanács jóváhagyásával – valamennyi fogadó állammal a NAÜ jelenlegi székhely-megállapodásához hasonló befogadói megállapodást kell kötnie, amelynek rendelkeznie kell a tároló létesítmény biztonságáról, védelméről és a megfelelő felelősségbiztosítási fedezetéről, és amelynek biztosítania kell az Ügynökség számára az alacsony dúsítású uránt tartalmazó NAÜ-üzemanyagbank független üzemeltetéséhez szükséges kiváltságokat és mentességeket, beleértve az alacsony dúsítású uránnak az alacsony dúsítású uránt tartalmazó NAÜ-üzemanyagbankba történő beviteléhez és az onnan történő kiviteléhez való jogot, az Ügynökség által az alapokmányban és a befogadói megállapodás(ok)nak megfelelően meghatározottak szerint. Szükség esetén továbbá garantált áthaladást biztosító megállapodásokat is kell kötni a fogadó állammal szomszédos államokkal.

- (10) Az alacsony dúsítású uránt tartalmazó NAÜ-üzemanyagbank legfeljebb 60 darab 30B típusú, szabványos kereskedelmi alacsony dúsítású urán-hexafluoridot tartalmazó tartályból fog állni. Az alacsony dúsítású uránt tartalmazó NAÜ-üzemanyagbanknak a NAÜ alacsony dúsítású uránt tartalmazó tároló létesítménye ad majd helyet, üzemeltetéséről az Ulba kohászati üzem fog gondoskodni, szabályozását pedig a Kazah Köztársaság nukleáris és energiaügyi felügyelettel és ellenőrzéssel foglalkozó bizottsága látja majd el.
- (11) Már megkötötték a NAÜ és a fogadó állam, Kazahsztán közötti alapvető jogi keretet megteremtő megállapodást. Az Oroszországi Föderációval aláírásra került a tranzitmegállapodás, amelyet a NAÜ Kormányzótanácsa jóváhagyott (GOV/2015/36). Befejeződött a NAÜ alacsony dúsítású uránt tartalmazó új tároló létesítményének megtervezése, és a NAÜ megállapította, hogy az eleget tesz a NAÜ biztonsági előírásaiban és védelmi útmutatósaiban szereplő alkalmazandó rendelkezéseknek. Elkészült a NAÜ alacsony dúsítású uránt tartalmazó új tároló létesítményének részletes költségtervezete, és megtörtént annak független hitelesítése. Véglegesítésre került a NAÜ és a létesítmény üzemeltetője közötti partnerségi megállapodás, amely meghatározza a NAÜ alacsony dúsítású uránt tartalmazó tároló létesítményének a megépítésére vonatkozó együttműködés feltételeit. A NAÜ keretében jelenleg az alacsony dúsítású urán beszerzésének előkészítése zajlik, és folyik az ehhez szükséges tevékenységek megtervezése.
- (12) A NAÜ főigazgatója által készített naprakésszé tett jelentésben (GOV/INF/2016/8, „Az ellátás biztosítása: Alacsony dúsítású uránt tartalmazó NAÜ-üzemanyagbank létrehozása a tagállamok alacsony dúsítású uránnal való ellátása céljából”) ismertetett projekt- és pénzügyi terv szerint az alacsony dúsítású uránnal kapcsolatos projekt teljes költsége várhatóan 118 863 000 EUR lesz,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

(1) A tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni EU-stratégia egyes elemeinek azonnali és gyakorlati végrehajtása céljából az Unió hozzájárul a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség (a továbbiakban: „a NAÜ” vagy „az Ügynökség”) által ellenőrizendő, alacsony dúsítású uránt tartalmazó üzemanyagbank létrehozásához és annak biztonságos kezeléséhez, csökkentendő a nukleáris üzemanyagciklushoz kapcsolódó érzékeny technológiák elterjedése által okozott egyre növekvő proliferációs kockázatokat. Az Unió intézkedéseket hoz az alacsony dúsítású uránt tartalmazó NAÜ-üzemanyagbank támogatására, amely alacsony dúsítású uránból képzett tartalék formájában jön létre, a következő célokból:

- a) biztosítsa az egyes országok számára, hogy élhessenek a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló szerződés 4. cikke szerinti jogokkal, elkerülve ugyanakkor a proliferációs kockázatokat, és
- b) végső esetben alkalmazandó mechanizmusként szolgáljon, és – annak torzítása nélkül – támogassa a kereskedelmi piacot abban az esetben, ha valamely NAÜ-tagállamban kereskedelmi eszközökkel helyre nem állítható zavar lép fel az alacsony dúsítású uránnal való ellátásban, és az adott NAÜ-tagállam megfelel a jogosultsági követelményeknek.

(2) Az (1) bekezdésben említett célok megvalósítása érdekében az Unió oly módon támogatja a NAÜ által ellenőrizendő, alacsony dúsítású uránt tartalmazó üzemanyagbank létrehozását és annak biztonságos kezelését, hogy biztonsági vonatkozású tevékenységeket finanszíroz – ideértve a fizikai védelmet, a szállítást és az őrzést –, és hozzájárulást nyújt az alacsony dúsítású uránt tartalmazó üzemanyagbank biztonságos kezeléséhez. A projekt a nukleáris energia békés célú felhasználásához folyamodni szándékozó országok javára kerül végrehajtásra.

A projekt részletes leírása a mellékletben található.

2. cikk

- (1) E határozat végrehajtásáért az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője (főképviselő) felel.

(2) Az 1. cikk (2) bekezdésében említett projekt technikai végrehajtásáról a NAÜ gondoskodik. A NAÜ ezt a feladatot a főképvisező ellenőrzése mellett végzi. A főképvisező ebből a célból megkötöti a szükséges megállapodásokat a NAÜ-vel.

3. cikk

(1) Az 1. cikk (2) bekezdésében említett tevékenységek végrehajtását szolgáló pénzügyi referenciaösszeg 4 362 200 EUR.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott összegből finanszírozott kiadásokat az Unió általános költségvetésére vonatkozó eljárásokkal és szabályokkal összhangban kell kezelni.

(3) A Bizottság felügyeli az (1) bekezdésben említett kiadások megfelelő kezelését. Ebből a célból a Bizottság finanszírozási megállapodást köt a NAÜ-vel. A megállapodásban rendelkezni kell arról, hogy a NAÜ-nek – a hozzájárulás nagyságának megfelelően – biztosítania kell az uniós hozzájárulás láthatóságát.

(4) A Bizottság törekszik arra, hogy e határozat hatálybalépését követően minél hamarabb megkötse a (3) bekezdésben említett finanszírozási megállapodást. Az ennek során felmerülő nehézségekről és a finanszírozási megállapodás megkötésének időpontjáról tájékoztatja a Tanácsot.

4. cikk

(1) A főképvisező a NAÜ által készített rendszeres beszámolók alapján jelentést tesz a Tanácsnak e határozat végrehajtásáról. Az említett NAÜ beszámolók szolgálnak alapul a Tanács által végzendő értékeléshez.

(2) A Bizottság tájékoztatást nyújt az 1. cikk (2) bekezdésében említett projekt végrehajtásának pénzügyi vonatkozásairól.

5. cikk

Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.

Ez a határozat 60 hónappal a 3. cikk (3) bekezdésében említett finanszírozási megállapodás megkötésének időpontját követően hatályát veszti. Hat hónappal a hatálybalépését követően veszti azonban hatályát abban az esetben, ha ezen időpontig nem kerül sor finanszírozási megállapodás megkötésére.

6. cikk

Ezt a határozatot az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ki kell hirdetni.

Kelt Brüsszelben, 2016. november 15-én.

a Tanács részéről

az elnök

I. KORČOK

MELLÉKLET

A tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni EU-stratégia keretében a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség (NAÜ) által ellenőrizendő, alacsony dúsítású uránt tartalmazó üzemanyagbank létrehozásához és annak biztonságos kezeléséhez nyújtandó uniós hozzájárulás

I. BEVEZETÉS

Háttér

A NAÜ Kormányzótanácsa 2010 decemberében megbízta az Ügynökség főigazgatóját, hogy kezdje meg az alacsony dúsítású uránt tartalmazó üzemanyagbank létrehozását, a főigazgató pedig benyújtotta a létesítés és a biztonságos üzemeltetés részletes koncepcióját.

A NAÜ 2011. december 20-án visszaigazolta Kazahsztán NAÜ mellett működő állandó képviselőtételének, hogy a Kazahsztán által az Ügynökségnek küldött szándéknyilatkozatban foglalt információk alapján és a GOV/INF/2011/7 dokumentumban előírt követelményekre figyelemmel az Ulba kohászati üzem (UMP) alkalmas az alacsony dúsítású uránt tartalmazó NAÜ-üzemanyagbank befogadására.

A NAÜ 2011 és 2016 között több missziót szervezett Kazahsztánba, hogy felmérje az UMP létesítményeit és értékelje a nemzeti szabályozási keretet, és ezáltal megbizonyosodjon róla, hogy az alacsony dúsítású uránt tartalmazó üzemanyagbank képes lesz megfelelni a NAÜ biztonsági előírásaiban és védelmi útmutatásaiban szereplő alkalmazandó rendelkezéseknek. A vizsgálatok a létesítmény biztonságára, a szeizmikus biztonságra, a veszélyhelyzeti készülségre és reagálásra, a szállítás biztonságára és védelmére, valamint a fizikai védelemre irányultak.

A NAÜ és Kazahsztán 2015. augusztus 27-én aláírta a befogadói megállapodást. E megállapodás értelmében Kazahsztán lett az alacsony dúsítású uránt tartalmazó NAÜ-üzemanyagbank fogadó országa. A megállapodás egyúttal biztosítja a jogi keretet Kazahsztán számára ahhoz, hogy az üzemanyagbankot a kazah jogszabályoknak és rendeleteknek, továbbá a NAÜ biztonsági előírásaiban és védelmi útmutatásaiban szereplő alkalmazandó rendelkezések megfelelően irányítsák és szabályozzák.

A NAÜ és az UMP 2015. augusztus 27-én létesítményüzemeltetési megállapodást írt alá. E megállapodás értelmében az UMP lett az alacsony dúsítású uránt tartalmazó NAÜ-üzemanyagbank létesítési helye. A megállapodás egyúttal biztosítja a jogi keretet az UMP számára ahhoz, hogy az üzemanyagbankot az engedélyének, a nemzeti szabályozási keretnek, továbbá a NAÜ biztonsági előírásaiban és védelmi útmutatásaiban szereplő alkalmazandó rendelkezéseknek megfelelően működtesse és irányítsa.

Ezen túlmenően a NAÜ és a kazah energiaügyi minisztérium technikai megállapodást írt alá az alacsony dúsítású uránt tartalmazó NAÜ-üzemanyagbanknak a Kazahsztánban történő létesítése céljából végrehajtandó konkrét intézkedésekről (a továbbiakban: technikai megállapodás). A technikai megállapodás értelmében mindkét fél gondoskodik arról, hogy rendelkezésre álljanak az az alacsony dúsítású uránt tartalmazó NAÜ-üzemanyagbank időben történő létrehozása érdekében végzendő tevékenységeihez szükséges erőforrások, ideértve a NAÜ biztonsági előírásaiban és védelmi útmutatásaiban szereplő alkalmazandó rendelkezések betartásához szükséges tevékenységeket. A technikai megállapodásnak megfelelően a felek létrehozta egy közös koordinációs bizottságot a technikai megállapodás végrehajtásának megkönnyítése érdekében, továbbá jóváhagyták a konkrét tevékenységek tervét, hogy biztosítsák az alacsony dúsítású uránt tartalmazó NAÜ-üzemanyagbanknak a NAÜ biztonsági előírásaiban és védelmi útmutatásaiban szereplő alkalmazandó rendelkezésekkel összhangban történő létesítését és üzemeltetését. A technikai megállapodás előírja, hogy a tevékenységeket a jogi megállapodások aláírásától számított két éven belül, illetve 2017 szeptemberéig le kell zárni.

Az UMP 2015 novemberében megkezdte az alacsony dúsítású uránt tartalmazó NAÜ-üzemanyagbankot majd befogadó új tároló létesítmény tervezését. A NAÜ küldöttsége 2016. február 29. és március 4. között az UMP-be látogatott, hogy ellenőrizze a tervezés előrehaladását. A NAÜ küldöttség megvizsgálta, hogy a NAÜ biztonsági előírásaiban és védelmi útmutatásaiban szereplő alkalmazandó rendelkezéseket kellően figyelembe vették-e a tervezési folyamat során. A NAÜ küldöttség vizsgálata öt technikai területre összpontosított: épületszerkezet, a biztonság elemzése, sugárvédelem, veszélyhelyzeti készülség és reagálás, valamint nukleáris biztonság. A javasolt tervet és az alátámasztó dokumentációt átvizsgálása alapján az általános megállapítás született, hogy a tervet megfelelő intézkedéseket ír elő a nukleáris biztonság garantálására és a védelmi útmutatások betartására.

Miután a tervezés lezárult és a NAÜ elvégezte annak ellenőrzését, a NAÜ és az UMP 2016 májusában partnerségi megállapodást írt alá. E megállapodás tartalmazza a NAÜ tároló létesítmény létrehozásának technikai és pénzügyi feltételeit, és ezzel az alacsony dúsítású uránt tartalmazó NAÜ-üzemanyagbank létesítése fontos mérföldkőhöz érkezett.

A Kormányzótanács a 2016. májusi GOV/INF/2016/8 jelentésében kiemelte a már elért jelentős eredményeket. Ez egyúttal az első alapvető átfogó projekt- és pénzügyi tervet is jelenti.

A Kormányzótanács GOV/2010/67 dokumentuma felhatalmazta a NAÜ főigazgatóját az alacsony dúsítású uránt tartalmazó NAÜ-üzemanyagbank létrehozására, és előírta, hogy a létesítés és az üzemeltetés költségeit (a humán erőforrás költségeit is) kizárólag költségvetésen kívüli, önkéntes hozzájárulásokból kell fedezni, a NAÜ rendes költségvetésére gyakorolt hatás nélkül. Ezért az alacsony dúsítású uránt tartalmazó NAÜ-üzemanyagbank projekt keretében visszatérítik a NAÜ különböző részlegeinek a technikai hozzájárulás és támogatás költségét, amelyet szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodások révén a projektszakértők és egyéb szakemberek kapnak. 2016 márciusában véglegesítették és elfogadták ezeket a megállapodásokat, amelyek meghatározzák, hogy az egyes részlegek milyen szolgáltatásokat nyújtanak a projekt számára a projekterv (és a konkrét tevékenységek terve) végrehajtásához, valamint tartalmazzák az egyes részlegek által nyújtott támogatási szint költségeit.

2016. április 1-jei adatok szerint több tagállam, a Bizottság, a nukleáris fenyegetést megelőző kezdeményezés és a Nukleáris Anyagok Szállításának Világintézete (WNTI) összesen mintegy 124 900 000 USD és 25 000 000 EUR támogatást ígért, ebből a NAÜ az említett időpontig 124 900 000 USD és 20 000 000 EUR hozzájárulást kapott meg. Pénzügyi hozzájárulást nyújtott a nukleáris fenyegetést megelőző kezdeményezés (50 000 000 USD), az USA (50 000 000 USD), az Egyesült Arab Emírségek (10 000 000 USD), Norvégia (5 000 000 USD), Kuvait (10 000 000 USD), a WNTI (10 000 EUR) és Kazahsztán (400 000 USD). A Bizottság 20 000 000 EUR-t adományozott alacsony dúsítású urán vásárlására az alacsony dúsítású uránt tartalmazó NAÜ-üzemanyagbank részére, és további legfeljebb 5 000 000 EUR-t irányozott elő biztonsági fejlesztések céljára. A biztonsági fejlesztésekre szánt összeg (legfeljebb 5 000 000 EUR) e melléklet tárgyát képezi.

Az alacsony dúsítású uránt tartalmazó NAÜ-üzemanyagbank létesítésének következő fontos lépései:

- a) a NAÜ tároló létesítmény véglegesítése, beleértve az építkezés befejezését; annak megerősítése, hogy az épület és a berendezések megfelelnek a terveknek, valamint az alkalmazandó biztonsági és védelmi rendelkezéseknek;
- b) tartálykezelési programról szóló megállapodás az UMP-vel a tartályok hosszú távú biztonságának és védelmének, valamint szállításra való alkalmasságuknak a biztosítása érdekében;
- c) a létesítmény átadása;
- d) az alacsony dúsítású urán beszerzése és elszállítása a tároló létesítménybe;
- e) a működés megkezdése.

A projekt céljai

Hozzájárulás az alacsony dúsítású uránt tartalmazó NAÜ-üzemanyagbank létesítéséhez és biztonságos üzemeltetéséhez, különösen a magas szintű biztonság és védelem garantálásával a szállítás és a tárolás során, a NAÜ biztonsági előírásaival és védelmi útmutatójaival összhangban.

Előnyök

A projekt a következő előnyökkel jár:

- a) a nukleáris üzemanyaggal való ellátás biztosításának javítása biztonságos és védett módon; valamint
- b) segítségnyújtás a NAÜ részére az alacsony dúsítású urán biztonságos és védett szállításának biztosítása terén, a beszerzéstől az ellátásig, valamint az alacsony dúsítású uránt tartalmazó üzemanyagbankban való tárolás során.

II. A TEVÉKENYSÉGEK ISMERTETÉSE

Az alacsony dúsítású uránt tartalmazó üzemanyagbank

Az alacsony dúsítású uránt tartalmazó NAÜ-üzemanyagbank egyrészt a nagyjából 90 tonna alacsony dúsítású uránból álló fizikai készletet – ez egy korszerű könnyűvízes reaktor villamosenergia-termeléshez szükséges kezdeti üzemanyag-adagjának megfelelő egyszeri mennyiség (és körülbelül három utántöltésnek felel meg) –, másrészt pedig a kapcsolódó szolgáltatásokat és berendezéseket foglalja magában. A készlet a NAÜ tulajdona. Az alacsony dúsítású uránt tartalmazó NAÜ-üzemanyagbank az alacsony dúsítású uránnak egy kedvezményezett ország számára való felszabadítására vonatkozó, megkülönböztetéstől mentes feltételeknek megfelelően működik. Az említett feltételek maradéktalanul megfelelnek a NAÜ alapokmányában foglaltaknak, és azokat a NAÜ Kormányzótanácsa jóváhagyta. Az alacsony dúsítású uránt használó nukleáris létesítményeknek a NAÜ-val kötött biztonstéki megállapodás tárgyát kell képezniük, és maradéktalanul meg kell felelniük az ezen megállapodásban foglaltaknak.

Unió támogatás

Az Unió különböző eszközökön keresztül kiegészítő támogatást nyújt az alacsony dúsítású uránt tartalmazó NAÜ-üzemanyagbanknak. A Stabilitási Eszközből az Unió 2011-ben már 20 000 000 EUR összegű pénzügyi hozzájárulást nyújtott az alacsony dúsítású urán beszerzéséhez.

Ez a határozat elősegíti az alacsony dúsítású uránt tartalmazó NAÜ-üzemanyagbank védett és biztonságos üzemeltetését és irányítását. A NAÜ által előírt vonatkozó tevékenységek, amelyekhez e határozat pénzügyi hozzájárulást biztosít, a következők lehetnek:

(1) A 90 tonnányi alacsony dúsítású urán tárolását lehetővé tévő létesítmény biztonságos létrehozásának támogatása

Ez a pont a projekttervben foglalt tevékenységek végrehajtásának költségeire vonatkozik, ideértve a konkrét tevékenységek 2017. évre szóló tervét, és a 2018-ban esedékes nyomonkövetési tevékenységeket. A konkrét tevékenységekre vonatkozó terv – amelyet a NAÜ, az UMP és a Kazahsztán nukleáris és energiaügyi felügyelettel és ellenőrzéssel foglalkozó bizottsága közösen hagyott jóvá – egy lista, amely ismerteti, hogy mely tevékenységek végrehajtására van szükség a létesítmények, berendezések, eljárások és gyakorlatok korszerűsítéséhez annak érdekében, hogy az alacsony dúsítású uránt tartalmazó NAÜ-üzemanyagbank létesítése, üzemeltetése és védelme, és az üzemanyag tárolása a NAÜ biztonsági előírásaiban és védelmi útmutatásaiban szereplő alkalmazandó rendelkezéseknek megfelelően történjen. A tevékenységeket több, 2012 és 2016 között lefolytatott értékelés alapján állapították meg. Az Ügynökség egy 2016 januárjában lefolytatott missziója azonosított néhány olyan külső berendezést, amelyre a jövőben szükség lesz ahhoz, hogy a tároló létesítmény a NAÜ veszélyhelyzeti készültségre és reagálásra vonatkozó előírásainak megfelelően működhessen.

A tevékenységek közé a következők tartoznak: a védett és biztonságos üzemeltetésre, a veszélyhelyzeti készültség és reagálás és a sugárvédelem szempontjából szükséges berendezés beszerzésére, valamint a kapcsolódó képzésre vonatkozó eljárások kidolgozása; az alacsony dúsítású uránt tartalmazó NAÜ-üzemanyagbank szempontjából releváns biztonsági témákkal (pl. a nukleáris biztonsági kultúrával) kapcsolatos műhelymunka folytatása; a létesítményben folytatott vészhelyzeti gyakorlatok megfigyelése; az üzembe helyezést megelőzően annak nyomon követése és értékelése, hogy a korszerűsítés megfelel-e a NAÜ vonatkozó biztonsági előírásainak és védelmi útmutatásainak.

A NAÜ alacsony dúsítású uránt tartalmazó tároló létesítményben az alacsony dúsítású urán csak abban az esetben kerül elhelyezésre, ha a NAÜ meggyőződött arról, hogy az alacsony dúsítású uránt tartalmazó NAÜ-üzemanyagbankot a NAÜ vonatkozó biztonsági előírásainak és védelmi útmutatásainak megfelelően hozták létre, és az megfelel az említett előírások és útmutatások alkalmazandó rendelkezéseinek. A NAÜ ezért a tervek szerint 2017 nyarán missziót küld a helyszínre, hogy megállapíthassa, hogy a befejezett épület és annak kulcsfontosságú felszerelése megfelel-e a tervezési célnak, és hogy az alkalmazandó védelmi és biztonsági előírásoknak való megfeleléshez szükséges teljes infrastruktúra rendelkezésre áll-e.

Az elkövetkező két év során a költségvetés tartalmazza a projektterv és a konkrét tevékenységekre vonatkozó terv tervezésével, végrehajtásával, támogatásával és a vonatkozó jelentéstétellel kapcsolatos költségeket, ideértve a NAÜ emberi erőforrásaival kapcsolatos költségek fedezésére szolgáló összegeket is, hogy az alacsony dúsítású uránt tartalmazó NAÜ-üzemanyagbankra vonatkozó projekt megbízatásával összhangban ne legyen szükség a rendes költségvetési források felhasználására.

(2) A 90 tonnányi alacsony dúsítású urán biztonságos szállítása

A 90 tonnányi alacsony dúsítású uránt az eladó/eladók létesítményéből/létesítményeiből szállítják majd a kazahsztáni Oskemenben található Ulba kohászati üzembe, az alacsony dúsítású uránt tartalmazó NAÜ-üzemanyagbankot befogadó létesítménybe. A különböző joghatóság alá tartozó területeken keresztüli szállítás során meg kell felelni a dokumentációra, biztosításra, tranzitengedélyre és megjelölésre vonatkozó összes követelménynek, ideértve az államok által a fizikai védelemre vonatkozóan megállapított, a NAÜ égisze alatt kidolgozott vonatkozó egyezményekben és ajánlásokban foglalt követelményeket, valamint a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet biztonsági követelményeit is. Az alacsony dúsítású urán szállításával kapcsolatos költségek az uránt eladó fél földrajzi elhelyezkedésétől, az eladó és a kazahsztáni Ulba kohászati üzem (UMP) közötti tengeri és szárazföldi szállítási távolságtól, továbbá a szállítás lebonyolításához szükséges kikötők és határátlépések számától függenek. A költségek magukban foglalják a következőket: a műszaki jellemzők megállapítása a NAÜ tisztviselőivel és külső szakértők bevonásával; a szállítás megtervezése és felügyelete; biztosítás; a fokozottan biztonságos szállításra alkalmas tengeri hajó bérlése; konzultáció a szállítási útvonal biztonsági kockázatainak értékelése és tervezése céljából, őrizet biztosítása a tengeri szállítás alatt, a kikötőkben és a tranzithelyszíneken.

(3) A 90 tonnányi alacsony dúsítású urán hosszú távú tárolása

Az alacsony dúsítású uránt a kazahsztáni Oskemenben található UMP területén lévő, erre a célra létesített tároló létesítményben tárolják majd be. Az uránt 30B típusú tartályokban fogják tárolni. A NAÜ nevében a létesítmény üzemeltetője felel az alacsony dúsítású urán tárolásáért és védelméért, a NAÜ biztonsági előírásait és védelmi útmutatásait betartva. Ez a feladat magában foglalja a 30B típusú, az alacsony dúsítású urán fizikailag védett és biztonságos tárolását lehetővé tévő tartályok megvásárlását. A biztonsági tanulmányok szerint ezek a tartályok 50 éven keresztül biztonságos tárolásra alkalmasak. A biztonságosságon túl a tartályok általános kialakítása és falvastagságuk fizikai védelmet biztosítás a szabotázzsal és a lopással szemben is.

Az alacsony dúsítású urán hosszú távú tárolása során az egyik legfontosabb feladatot a tartályok ellenőrzése jelenti: rutinszerű vizsgálatokkal kell ellenőrizni, igazolni, és újból hitelesíteni, hogy a tárolásra használt 30B típusú tartályok megfelelnek-e az ISO 7195 szabványnak, és alkalmasak-e a tagállamokba való szállításra. Ehhez biztosítani kell, hogy a tartályok újbóli hitelesítését arra felhatalmazott felügyelők végezzék, és az UMP személyzetének segítenie kell a vonatkozó tesztek elvégzését.

Az alacsony dúsítású urán hosszú távú tárolása során ezen túlmenően a NAÜ rutinszerű és eseti nyomonkövetési tevékenységet folytat, többek között annak révén, hogy felülvizsgálja és hitelesíti az UMP-től kapott éves jelentéseket. Ez magában foglalja azt is, hogy a NAÜ és az UMP képviselői évente üléseznek az alacsony dúsítású uránt tartalmazó NAÜ-üzemanyagbankkal kapcsolatos tevékenységek biztonságának felülvizsgálata céljából, és a NAÜ más jellegű missziókat is küld a helyszínre, hogy meggyőződjenek arról, hogy az alacsony dúsítású uránt tartalmazó NAÜ-üzemanyagbank továbbra is megfelel a biztonsági előírásaiban és védelmi útmutatásaiban foglalt releváns rendelkezéseknek.

Ez a pont egy ötéves időszakra vonatkozik.

III. A VÉGREHAJTÁS IDŐTARTAMA

A projekt végrehajtásának becsült időtartama 60 hónap, ami a 3. cikkben említett finanszírozási megállapodás aláírásával veszi kezdetét.

IV. KEDVEZMÉNYEZETTEK

Az e határozatban foglalt projekt kedvezményezettjei az alacsony dúsítású uránt tartalmazó NAÜ-üzemanyagbank szolgáltatásait igénybe vevő, támogatásra jogosult azon kedvezményezett államok, amelyek teljesítik a NAÜ Kormányzótanácsa által az alacsony dúsítású uránt tartalmazó üzemanyagbankhoz való hozzáférés tekintetében megállapított feltételeket.

V. VÉGREHAJTÓ SZERV

A projekt technikai végrehajtása a NAÜ feladata, az Ügynökség ezt a feladatát a főképvisező felügyelete mellett látja el. A projektet közvetlenül a NAÜ személyzete hajtja végre, más nemzeti nukleáris hatóságok szakértőivel és a szerződő felekkel közösen. Szerződő felek esetén az áruk, építési beruházások vagy szolgáltatások e határozat keretében való, NAÜ általi beszerzését a Bizottság és a NAÜ között kötendő finanszírozási megállapodásban foglaltak szerint kell megvalósítani.

VI. JELENTÉSTÉTEL

A végrehajtó szerv:

- a) rendszeresen jelentést készít a projekt végrehajtásáról;
- b) végső jelentést készít legkésőbb két hónappal a projekt végrehajtásának lezárását követően.

A jelentéseket a főképviseelőnek kell benyújtani.
